

Styrgruppsmöte 30 nov 2022, minnesanteckningar

Deltagare: Anna Thore (ordf), Susanna Minnhagen (samordnare), Renate Foks (vattenrådsrepresentant, mötessekreterare), Ulrika Zetterberg (Oskarshamns kommun), Kjell-Åke Larsson, Gun Lindberg (Västerviks kommun), Anders Johansson, Joakim Holm (Mönsterås kommun), Staffan Åsén (Mörbylånga kommun) Henrik Nilsson Bokor, Hanna Gustafsson (Torsås kommun), Irina Söderberg, Johan Wegenke (Kalmar kommun), Kristin Bertilius (Borgholms kommun), Roger Gustafsson, Ida Grimlund (LRF sydost), Ingrid Palmblad Orlander, Carina Pålsson (Länsstyrelsen), Viktoria Nilsson (BEAB), Jan Wågesjö (HUSH)

Presentationsrunda

Vi välkomnar Ida Grimlund, sakkunnig för vattenfrågor på LRF sydost och Irina Söderberg, ny miljöchef i Kalmar kommun

Rapport om årets verksamhet - Gun, Joakim, Johan, Kristin, Viktoria, Susanna

Samverkansgruppen visade färskt resultat från kommunernas vattenvårdsarbete. Västervik har sedan 2018 färdigställt ett stort batteri med vattenfördröjande- och näringsfångande åtgärder genom 16,35 miljoner i LONA-bidrag som medfinansierats av markägare och andra verksamhetsutövare. Mönsterås har under 2022 bland annat stöttat markägare i ett dikesföretag att driva ett LOVA-projekt för hänsynsfull dikesrensning. Kalmar har återvänt torvmark och byggt en fiskväg. Borgholms kommun och BEAB anlägger för fullt vattenhållande åtgärder och tvåstegsdiken vid Långbromosse och Lindbykanalen för att minska läckage av nitrat till BEABs vattentäkt. Projekten finansieras till en stor del av LONA och LOVA. Länsstyrelsen intygar att kommunerna är bra på att söka stöd och redovisar bra resultat. Men slarviga med loggan! Susanna sammanfattade kansliets arbete under året och den ekonomiska redovisningen.

På gång i vattenråden – Ulrika Zetterberg, Renate Foks

Marströmmens samt Viråns- och Oskarshamnsbygdens vattenråd har månatliga möten med Oskarshamns kommun och är aktiva på att söka extern finansiering, planera och genomföra fysiska vattenvårdsåtgärder. De har sedan 2019 drivit 25 projekt med en sammanlagd budget på 7,6 milj. Emåförbundet har haft stort engagemang i olika krisberedskapsgrupper i samband med sommaren och höstens torka. De har bl.a. modellerat åtgärder för bättre vattenhushållning vid sjöutlopp. Boströmmens vattenråd deltar i processen kring sjön Yxern, där förslaget är att en sjötröskel ska ersätta en regleringsdamm. Vindån och Tjust vattenråd vill lyfta Västerviks kommuns storymap med beskrivningar vad som gjorts i avrinningsområdet: <https://storymaps.arcgis.com/stories/4294bc98fe6a44438626f38697c04d06>. Alsteråns vattenråd har gjort bitopvård och en arrangerade träff i samband med Hållbarhetsveckan. Norra Möre, Ljungbyåns och Hagby-Halltorpsåns vattenråd har bedrivit uppsökande verksamhet gentemot markägare för våtmarker och biotopvård. Bruatorpsåns, Grisbäckens och Brömsebäckens vattenråd har svarat på samråd om byggandet av nya E22 vid Bergkvara och gjort biotopvård i samarbete med Torsås kustmiljögrupp. Flera vattenråd deltog vid en vattenrådskonferens för SÖ vattenråd vid Tulltorpsån i Skåne. Kalmarsundskommissionens kansli driver www.vattenrad.se för vattenråds-hemsidor.

Avsiktsförklaring: Vattenhushållningsprojekt med fokus på bevattning-Jan Wågesjö Hushållningssällskapet, Roger Gustafsson LRF

Hur ska vi få vattnet att räcka till alla, och hur kan livsmedelsproducenter bidra till ett mer hållbart nyttjande av vatten? Hushållningssällskapet vill med hjälp av kommunerna i Kalmarsundskommissionen, LRF sydost och Regionen söka EUs jordbruksstöd CAP till ett projekt med fokus på kompetensutveckling för bevattning. *Avsiktsförklaringen skickas ut till KSKs styrgrupp.* Både

vattenuttag och miljöpåverkan ska minimeras, med rätt kombination av teknik, grödor och uttaget styrt till perioder med överskott på vatten. Konkreta resultat är exempelvis en lathund i form av mobil-app som kombinerar lokal erfarenhet med expertis, men även insamlad kunskap om pågående och framtida behov av vattenuttag, som kan ge myndigheterna bättre underlag för strategisk planering och tillståndsprocesser. **Ledamöterna i styrgruppen ombeds att läsa avsiktsförklaringen** och inkomma med en (icke juridiskt bindande) intresseanmälan om deltagande/medfinansiering från kommunen, ca 10 000 kr per kommun och år under 4 år från och med 2023. Projektets föreslagna budget beräknas till ca 5 miljoner, varav 4 miljoner från EU.

Kalmarsundskommissionen inför ny mandatperiod, 2023-2026

Information:

- Varför ska man vara med i Kalmarsundskommissionen? Vi finansierar projekt, åtgärder och personal för många gånger beloppet som kommunerna lägger i medfinansiering. Genom vår samverkan har vi fått ökad andel av nationellt LOVA-stöd till Kalmar län, och även mycket uppmärksamhet för vårt arbetssätt. Kunskap och kontakter ökar möjligheten till verkstad.
- Varje medlemskommun som önskar fortsätta delta i Kalmarsundskommissionen ska i januari 2023 besluta om fortsatt medlemskap. Ta hem frågan och meddela ansvarig nämndsekreterare! Medlemsavgiften är 25 000 kr/år. **Medfinansieringsintyg behöver skrivas under och skickas till kansliet senast SISTA JANUARI.** Mall bifogas.
- Varje medlemskommun ska utse en politisk ledamot, en politisk ersättare, samt en tjänsteperson (chef) som kan representera kommunen i KSKs styrgrupp. Kommunen ska meddela kansliet ledamöternas kontaktuppgifter. Ordinarie politisk representant är ofta KSO.
- Det är dags för val (eller omval) av ordförande på nästa styrgruppsmöte. Valberedningen kommer kontakta ledamöterna
- Susanna slutar på kommunen och samordnar-tjänsten kommer att lysas ut. Renate Foks tar tillfälligt över kansli-funktionen tills en ny samordnare kommit på plats (renate.foks@kalmar.se)

Beslut:

- **Samverkansavtal.** Kalmar kommun vill formalisera Kalmarsundskommissionen genom ett samverkansavtal som gäller under mandatperioden. Förslaget har skickats ut till ledamöterna för granskning. Mötet beviljade förslaget.
- **Verksamhetsplan 2023.** Förslag har skickats ut till ledamöterna för granskning. Mötet beviljade VP2023 med följande kompletteringar:
 1. KSK ska verka för att inkludera inlandskommuner som ligger uppströms våra vattendrag som medlemmar i kommissionen, med ledamöter och medfinansiering. Politiker i styrgruppen kan användas att ta kontakt med lokala politiker i inlandskommunerna.
 2. Kansliet ska underlätta för våra politiker att ta kontakt med politiker på riksnivå, genom skrifter/underlag som kan användas som motion eller andra politiska inspel som försvarar nyttan av miljöstöd som gagnar lokalt vattenvårdsarbete. Dessa nationella stöd håller i sin nuvarande form håller på att skäras ner, och de är viktiga för Kalmar län.
 3. Projekt/ansökningar för återvätning av torvmark ska prioriteras, då sådana åtgärder inte bara är vattenhållande utan även bidrar till att nå klimatmålen.
 4. Stötta Hushållningssällskapet och LRFs initiativ att söka CAP-stöd till ett bevattningsprojekt

Anmärkning: Pengar kan bli problem i flera kommuner. Viktig att hålla diskussionen öppen för att visa mervärde av KSK och vikten av vattenarbete.